

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

การจำแนกประเภทการวิจัย

เนื้อหา

1. การแบ่งตามการระเบียบวิธีวิจัย
2. การแบ่งตามประโยชน์ของการทำการวิจัย
3. การแบ่งตามระดับของการควบคุมตัวแปร
4. การแบ่งตามประเภทของข้อมูล
5. การแบ่งตามสาขาของการวิจัย
6. การแบ่งตามเวลาที่ทำการวิจัย
7. การแบ่งตามคุณลักษณะของข้อมูล
8. การแบ่งตามวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
9. การแบ่งตามแนวคิดพื้นฐานการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย (Methodology)

การแบ่งตามการระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Research)

เป็นการวิจัยที่ **ค้นหาและศึกษาข้อเท็จจริงในอดีต** โดยข้อมูลที่ใช้ในการค้นคว้านั้นมาจากเหตุการณ์ ที่ยังคงเหลือไว้จากอดีต เช่น จดหมายเหตุ โบราณสถานต่างๆ เป็นต้น ประโยชน์ของการวิจัย ชนิดนี้ก็คือ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเหตุการณ์ต่าง ๆ ในปัจจุบัน หรือสามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจ เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้ด้วย

การแบ่งตามการระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research)

เป็นการวิจัยที่ **ต้องการค้นหาเรื่องราวหรืออธิบายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน** เช่น สภาพของตลาดหุ้นในปัจจุบัน ในการดำเนินการวิจัย นักวิจัยไม่สามารถที่จะไปจัดสร้างสถานการณ์หรือควบคุมตัวแปรต่าง ๆ ได้ตามใจชอบ การวิจัยแบบนี้เป็นการค้นคว้าหาข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่แล้ว

การแบ่งตามการระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research)

เป็นการวิจัยเพื่อค้นหาความรู้ความเข้าใจภายใต้สถานการณ์ที่ถูกสร้างขึ้นแล้วดูผลที่ตามมา การวิจัยนี้มุ่งควบคุมตัวแปรอื่น แล้วปล่อยให้ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) มีผลต่อตัวแปรตาม (Dependent Variable)

ประโยชน์ของการทำการวิจัย

2. การแบ่งตามประโยชน์ของการทำการวิจัย

การวิจัยเพื่อความรู้ทางวิชาการ หรือการวิจัยเบื้องต้น (Basic Research or Pure Research)

คือ การมุ่งแสวงหาข้อเท็จจริงพื้นฐาน หาความรู้ความเข้าใจ เพื่อสร้างทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเกิดขึ้นของปรากฏการณ์ต่าง ๆ เพื่อขยายพื้นฐานความรู้ทางวิชาการให้กว้างขวางออกไป

2. การแบ่งตามประโยชน์ของการทำการวิจัย

การวิจัยประยุกต์ (Applied Research)

คือการวิจัยที่มีวัตถุประสงค์ที่แน่นอนในการนำผลของการวิจัย หรือข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย มาใช้ทางปฏิบัติจริงในเรื่องใดเป็นการเฉพาะ เช่น การวิจัยถึงภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงของราคาหุ้นสามัญในเดือนมกราคม

2. การแบ่งตามประโยชน์ของการทำการวิจัย

การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research)

คือการทำวิจัยร่วมกับการปฏิบัติการจริงๆ ซึ่งการปฏิบัติการวิจัยนั้นจะต้องมีความปัจจุบันทันด่วน เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา โดยที่ผลหรือวิธีการที่ได้จากการวิจัยนั้น อาจไม่สามารถนำไปใช้กับองค์กร หน่วยงานหรือสถานการณ์อื่นได้

ระดับของการควบคุมตัวแปร

3. การแบ่งตามระดับของการควบคุมตัวแปร

การวิจัยแบบทดลอง (Experimental Research)

เป็นการวิจัยที่ต้องการศึกษาถึงผลการทดลอง โดยที่สามารถควบคุมสถานการณ์ต่างๆในช่วงทำการวิจัยได้

การวิจัยแบบกึ่งการทดลอง (Quasi-Experimental Research)

เป็นการวิจัยที่ผู้วิจัยไม่สามารถทำการควบคุมปรากฏการณ์ต่างๆได้ครบถ้วน

การวิจัยแบบไม่ต้องอาศัยการทดลอง (Non-Experimental Research)

เป็นการวิจัยที่ศึกษาสภาพต่างๆ โดยผู้วิจัยไม่กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของข้อมูล เช่น การวิจัยข้อมูลที่มีอยู่แล้ว

4. การแบ่งตามประเภทของข้อมูล

การวิจัยเชิงทฤษฎี (Theoretical Research)

เป็นการวิจัยที่ใช้ข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบของทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ที่ต้องการหาการวิจัย โดยที่ผู้วิจัยไม่จำเป็นต้องค้นคว้าหาข้อมูลใหม่มาประกอบการศึกษาแต่อย่างใด เช่น การวิจัยส่วนประสมการตลาด

การวิจัยเชิงประจักษ์ (Empirical Research)

เป็นการวิจัยที่ใช้ข้อมูลได้จากการสังเกตจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงๆ ด้วยการนำปรากฏการณ์นั้นมาทำการวิเคราะห์จนได้ข้อสรุปที่แน่นอน เช่น การวิจัยการทุจริตของพนักงาน

สาขาของการวิจัย

5. การแบ่งตามสาขาของการวิจัย

การวิจัยทางสังคมศาสตร์

เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ มนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์ และมีการนำวิธีการทาง วิทยาศาสตร์มาใช้ในการวิจัยในบางสาขาวิชา

การวิจัยทางมนุษยวิทยา

เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณค่าในคุณลักษณะ หรือชาติเผ่าพันธุ์ของมนุษย์ ในด้านของ ปรัชญา ศาสนา ความเชื่อ เป็นต้น เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์ และมีการนำวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการวิจัยในบางสาขาวิชา

การวิจัยทางวิทยาศาสตร์

เป็นการวิจัยทางเคมี ชีวภาพ วิศวกรรมศาสตร์ ดำเนินการทดลองภายในห้องทดลองได้ง่าย แบ่งออกได้สองกลุ่ม คือ วิทยาศาสตร์กายภาพ และวิทยาศาสตร์ชีวภาพ

6. การแบ่งตามเวลาที่ทำกรวิจัย

การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Research)

เป็นการวิจัยเพื่อค้นหาความจริงจากหลักฐานต่างๆที่เกิดขึ้นในอดีตเพื่อให้ข้อค้นหานั้นเกิดเป็นความรู้ เช่น การศึกษาการจัดการล้มมะโนประชากร ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น

การวิจัยเชิงร่วมสมัย (Contemporaneous Research)

เป็นการวิจัยที่มุ่งเน้นในปรากฏการณ์หรือเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยมีการบรรยายถึงปรากฏการณ์นั้นในช่วงเวลาที่กำลังดำเนินอยู่ เช่น ผลกระทบของการลดของราคาน้ำมันของตลาดโลกในปัจจุบัน

การวิจัยเชิงอนาคต (Futuristic Research)

เป็นการวิจัยที่มุ่งเน้นในการใช้ผลการวิจัยในเชิงของการพยากรณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อให้เห็นภาพหรือเหตุการณ์ที่คาดคะเนว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตเพื่อใช้ในการวางแผนรองรับในผลกระทบที่เกิดขึ้น เช่น พฤติกรรมการเลือกซื้อรถยนต์ในภาวะราคาน้ำมันแพง

คุณลักษณะของข้อมูล

7. การแบ่งตามคุณลักษณะของข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

เป็นการวิจัยที่อธิบายปรากฏการณ์ที่ต้องการศึกษาด้วยตัวเลข อีกทั้งมีการใช้สถิติในการวิเคราะห์ เพื่อเป็นหลักฐานยืนยันถึงความถูกต้องของผลการวิจัยที่ประกอบด้วยข้อค้นพบและข้อสรุปต่างๆ เช่น การวิจัยอัตราการเติบโตของตลาดรถยนต์นั่งในประเทศไทย

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

เป็นการวิจัยที่ไม่เน้นข้อมูลที่เป็นตัวเลข และไม่สามารถนำหลักสถิติมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งเป็นการวิจัยที่มุ่งเน้นในรายละเอียดของลักษณะของกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษเป็นหลัก และมักจะมุ่งหาความรู้ ความเข้าใจในเชิงลึกในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะเท่านั้น

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

8. การแบ่งตามวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การวิจัยจากเอกสาร (Documentary research) เป็นการวิจัยที่ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร รายงาน จดหมายเหตุ ศิลปินแล้วเสนอผลในเชิงวิเคราะห์ ส่วนใหญ่เอกสารที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมนี้จะอยู่ในห้องสมุด ดังนั้นจึงอาจเรียกการวิจัยประเภทนี้อีกอย่างหนึ่งว่า การวิจัยจากห้องสมุด (Library research)

2. การวิจัยจากการสังเกต (Observation research) เป็นการวิจัยที่ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสังเกต การวิจัยประเภทนี้นิยมใช้มากทางด้านมานุษยวิทยา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลในสังคมในแง่ของสถานภาพ (Status) และบทบาท (Role)

3. การวิจัยแบบสำมะโน (Census research) เป็นการวิจัยที่ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากทุก ๆ หน่วยของประชากร

8. การแบ่งตามวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การวิจัยแบบสำรวจจากตัวอย่าง (Sample survey research) เป็นการวิจัยที่ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

5. การศึกษาเฉพาะกรณี (Case study) การศึกษาเฉพาะกรณีเป็นการวิจัยที่นักสังคมสงเคราะห์นิยมใช้มาก ที่เรียกว่าการศึกษาเฉพาะกรณีก็เพราะเป็นการศึกษาเรื่องที่สนใจในขอบเขตจำกัดหรือแคบ ๆ และใช้จำนวนตัวอย่างไม่มากนัก แต่จะศึกษาอย่างลึกซึ้งในเรื่องนั้น ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงที่จะทำให้ทราบว่าบุคคลนั้นหรือกลุ่มบุคคลนั้นมีความบกพร่องในเรื่องใด เนื่องจากสาเหตุใด เพื่อจะได้หาทางแก้ไขหรือช่วยเหลือต่อไป

8. การแบ่งตามวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

6. การศึกษาแบบต่อเนื่อง (Panel study) เป็นการศึกษาที่มีการเก็บข้อมูลเป็น ระยะ ๆ เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งการศึกษาแบบต่อเนื่องนี้จะช่วยให้เข้าใจและทราบถึงลักษณะการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี

7. การวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) เป็นการศึกษาที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลมาจากการทดลอง ซึ่งเป็นผลมาจากการกระทำ (Treatment) โดยมีการควบคุมตัวแปรต่าง ๆ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

แนวคิดพื้นฐานการวิจัย

9. การแบ่งตามแนวคิดพื้นฐานการวิจัย

1. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มิได้หมายความว่าการศึกษาประเภทนี้จะมีแต่ปริมาณ วัดกันด้วยจำนวนหน้าของรายงานการวิจัย หรือมีความหมายไปในทางที่ไม่มีคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ หมายความว่า การวิจัยที่เน้นการใช้

- ข้อมูลที่เป็นตัวเลขเป็นฐานยืนยันความถูกต้องของข้อค้นพบและข้อสรุปต่างๆ ของเรื่องที่ทำการศึกษา และวิจัย
- การใช้ได้กว้างขวางทั่วไปของข้อค้นพบการวิจัยประเภทนี้สามารถเป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพดีถ้าสามารถพิสูจน์ได้ว่าให้คำตอบได้ถูกต้องจากการใช้ระเบียบวิธีที่เหมาะสมและข้อค้นพบสามารถนำไปใช้ กว้างขวางทั่วไป

9. การแบ่งตามแนวคิดพื้นฐานการวิจัย

2.การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การวิจัยประเภทนี้มิได้มีความหมายว่า เป็นการวิจัยที่มีคุณภาพดีตามความหมายที่ใช้กันในชีวิตประจำวัน แต่หมายถึงการวิจัยที่ไม่เน้นข้อมูลที่เป็นตัวเลขเป็นหลัก เป็นการวิจัยที่เน้นการหารายละเอียดต่างๆ ของกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษา ที่จะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องนั้น ๆ ข้อมูลหรือข้อค้นพบอาจได้มาจากการสังเกตหน่วยที่ต้องการศึกษา เพียงไม่กี่หน่วย หรือเพียงไม่กี่กลุ่มหรือชุมชน การวิจัยชนิดนี้มิได้มุ่งเก็บข้อมูลที่เป็นหรือสามารถทำให้เป็นตัวเลขจากกลุ่มประชากรเป้าหมายที่ศึกษามาทำการวิเคราะห์เชิงปริมาณเพื่อให้ได้คำตอบใช้ได้กว้างขวางทั่วไป

ทำแบบทดสอบ